

CEN-CENELEC ΟΔΗΓΟΣ 30

**Ευρωπαϊκός Οδηγός για Πρότυπα και
Νομοθεσία – Καλή νομοθέτηση μέσω της
αξιοποίησης προτύπων – Οδηγίες για τη
θέσπιση δημοσίων πολιτικών**

Έκδοση 1, 2015-06

Η CEN και η CENELEC αποφάσισαν να υιοθετήσουν τον παρόντα Οδηγό 30 της CEN-CENELEC μέσω της Απόφασης της Γενικής Συνέλευσης της CENELEC AG55/C11 (CENELEC/AG Decision AG55/C11) και του Ψηφίσματος της Γενικής Συνέλευσης της CEN 05/2015 (CEN/AG Resolution 05/2015).

Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης

Τηλ.: +32 2 550 08 11

Φαξ: +32 2 550 08 19

Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ηλεκτροτεχνικής Τυποποίησης

Τηλ.: +32 2 519 68 71

Φαξ: +32 2 550 08 19

Avenue Marnix 17
1000 Brussels – Belgium

---

www.cen.eu

www.cenelec.eu

www.cencenelec.eu

Περιεχόμενα

Σελίδα

Σύνοψη.....	4
Εισαγωγή.....	5
1 Πρότυπα και κανονισμοί: διαφορές και συμπληρωματικότητα	7
1.1 Γενικά	7
1.2 Τι είναι κανονισμός;.....	7
1.3 Τι είναι τα πρότυπα;	7
1.4 Οι διαφορές μεταξύ των προτύπων και της νομοθεσίας	9
1.5 Εναρμόνιση με εθνικούς κανονισμούς	10
2 Καλή και έξυπνη νομοθέτηση.....	11
2.1 Γενικά	11
2.2 Κατανόηση της σχέσης προτύπων και νομοθεσίας	11
2.3 Περιγραφή της καλής νομοθέτησης/έξυπνης νομοθέτησης	12
2.4 Ποια είναι τα οφέλη της αξιοποίησης προτύπων στην καλή/έξυπνη νομοθέτηση;	12
3 Πώς μπορούν τα πρότυπα να αξιοποιηθούν στη θέσπιση πολιτικών	14
3.1 Γενικά	14
3.2 Αυτορρύθμιση.....	14
3.3 Από κοινού ρύθμιση	16
4 Η διεργασία εκπόνησης προτύπων και πρόσθετες απαιτήσεις για την υποστήριξη της νομοθεσίας	19
Παράρτημα Α Γλωσσάρι ορολογίας.....	22
Παράρτημα Β Κατάλογος συντομογραφιών.....	24

Σύνοψη

Ο παρών Οδηγός αποτελεί εισαγωγή στην αξιοποίηση των προτύπων προαιρετικής εφαρμογής στη νομοθεσία και στην υλοποίηση των δημοσίων πολιτικών, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της ΕΖΕΣ, των κρατών-μελών της και των τρίτων χωρών που ακολουθούν τους κανόνες της ενιαίας Ευρωπαϊκής αγοράς.

Στο πλαίσιο της ενιαίας Ευρωπαϊκής αγοράς, τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα, όπως ορίζονται στον Κανονισμό της ΕΕ Αρ. 1025/2012, αποτελούν εργαλεία που διευκολύνουν το εμπόριο και προάγουν την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και της οικονομίας. Εκπονούνται από και για τα ενδιαφερόμενα μέρη μέσω τυπικών διεργασιών που διαχειρίζονται οι Ευρωπαϊκοί Οργανισμοί Τυποποίησης.

Επιπλέον των ωφελημάτων που προσφέρουν τα πρότυπα στην οικονομία, η χρήση τους μπορεί επίσης να υποστηρίζει την εφαρμογή της νομοθεσίας και των δημοσίων πολιτικών, ιδιαίτερα με την καλή νομοθέτηση.

Τα πρότυπα είναι προαιρετικά εργαλεία της αγοράς, ενώ η νομοθεσία αποτελεί προνόμιο των δημοσίων Αρχών και η εφαρμογή της είναι υποχρεωτική. Ο βαθμός εξυπηρέτησης των αναγκών της αγοράς, από τα πρότυπα, είναι ως εκ τούτου ο κρίσιμος παράγοντας στην αποτελεσματικότητά τους ως υποστηρικτικό μέσο για την καλή νομοθέτηση. Οι δημόσιες Αρχές αναγνωρίζουν, ότι η ευρεία αποδοχή και χρήση των προτύπων μπορεί να ικανοποιεί τους στόχους των δημοσίων πολιτικών τους.

Η αξιοποίηση των προτύπων στην νομοθεσία και στην υλοποίηση των δημοσίων πολιτικών μπορεί να αποφέρει πολλαπλά οφέλη στους αρμοδίους θέσπισης των δημοσίων πολιτικών, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται:

- α) η ευρεία αποδοχή της αγοράς,
- β) η απλούστευση της νομοθεσίας και των δημοσίων πολιτικών,
- γ) η υποστήριξη των αναδυόμενων τεχνολογιών και η προώθηση των καινοτόμων προσεγγίσεων, χωρίς την ανάγκη για αλλαγή του κανονιστικού πλαισίου και
- δ) η στενή σύνδεση με τα Διεθνή πρότυπα, επιτρέποντας την πρόσβαση στη διεθνή αγορά και συνακόλουθα η προαγωγή της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής οικονομίας.

Αυτό μπορεί να επιτευχθεί είτε μέσω της προσέγγισης «από κοινού ρυθμίσεων», όπου η νομοθεσία αναγνωρίζει το ρόλο των προτύπων (π.χ. Ευρωπαϊκή Νέα Προσέγγιση στην τεχνική εναρμόνιση), είτε μέσω της εθελοντικής ρύθμισης των συντελεστών, όπου η αγορά προσφέρει λύση σε ανάγκες καθιέρωσης δημοσίων πολιτικών.

Ο παρών CEN-CENELEC Οδηγός αποτελεί ένα μη δεσμευτικό έγγραφο αναφοράς. Κάθε ερώτημα σχετικά με τα περιεχόμενα, στον Οδηγό, θέματα θα πρέπει να απευθύνεται απευθείας στην CEN και τη CENELEC.

Εισαγωγή

Ο παρών οδηγός αποτελεί εισαγωγή στην αξιοποίηση των προτύπων ως εργαλείο πολιτικής για καλή και έξυπνη νομοθέτηση εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ευρύτερα των μελών της CEN και της CENELEC. Απευθύνεται πρωταρχικά στις δημόσιες Αρχές¹, τους αρμοδίους θέσπισης πολιτικών² και στους εκλεγμένους αντιπροσώπους³ τόσο σε Ευρωπαϊκό, όσο και σε εθνικό επίπεδο. Επίσης, ο Οδηγός αναμένεται να είναι χρήσιμος και για τις κοινότητες εκπόνησης προτύπων εντός της Ευρώπης (συγκεκριμένα τη CEN, τη CENELEC, τα μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη τους).

Στην Ευρώπη, ο Κανονισμός της ΕΕ Αρ. 1025/2012 καθορίζει το νομικό πλαίσιο για την Ευρωπαϊκή τυποποίηση⁴. Σύμφωνα με τον εν λόγω Κανονισμό αναγνωρίζονται οι τρεις Ευρωπαϊκοί Οργανισμοί Τυποποίησης⁵ – οι CEN, CENELEC και ETSI⁶ – και οι εθνικοί φορείς τυποποίησης⁷. Οι Οργανισμοί αυτοί εκπονούν τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα⁸, προκειμένου να ικανοποιούνται οι ανάγκες των συντελεστών, ενδιαφερομένων μερών της αγοράς, αποφέροντας οφέλη στην ενιαία αγορά και υποστηρίζοντας την ανταγωνιστικότητα της Ευρωπαϊκής οικονομίας και των επιχειρήσεων. Επιπροσθέτως τα πρότυπα μπορεί να χρησιμοποιούνται, για να υποστηρίξουν την εφαρμογή της νομοθεσίας και την υλοποίηση των δημοσίων πολιτικών⁹. Η CEN και η CENELEC, ως ανεξάρτητοι, μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί, διαθέτουν κατάλογο με περίπου 19000 Ευρωπαϊκά Πρότυπα, από τα οποία περίπου το 20% ορίζονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ως εναρμονισμένα πρότυπα¹⁰. Η εφαρμογή των περισσότερων από τα εν λόγω εναρμονισμένα πρότυπα παρέχει τεκμήριο συμμόρφωσης με τις νομοθετικές απαιτήσεις της ΕΕ (βλ. 3.3, Από κοινού ρύθμιση).

Η αξιοποίηση των προτύπων αποτελεί ήδη σημαντικό εργαλείο για την καλή νομοθέτηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στα Κράτη-Μέλη της. Η περαιτέρω αξιοποίησή τους για την υποστήριξη της εφαρμογής της νομοθεσίας και της υλοποίησης δημοσίων πολιτικών παρέχει τη δυνατότητα προαγωγής της πιο αποτελεσματικής και αποδοτικής επίτευξης των στόχων των δημοσίων πολιτικών, της απλούστευσης της νομοθεσίας, της διασφάλισης της αποδοχής των ενδιαφερομένων μερών, της προαγωγής καινοτόμων προσεγγίσεων και της άρσης των εμποδίων στο εμπόριο.

Τα πρότυπα είναι έγγραφα προαιρετικής εφαρμογής, τα οποία εκπονούνται στη βάση της συναίνεσης των ενδιαφερομένων μερών με επισπεύδοντες τους οργανισμούς τυποποίησης.

¹ Βλ. γλωσσάρι, Παράρτημα Α, για περισσότερες πληροφορίες.

² Βλ. γλωσσάρι, Παράρτημα Α, για περισσότερες πληροφορίες.

³ Βλ. γλωσσάρι, Παράρτημα Α, για περισσότερες πληροφορίες.

⁴ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/european-standards/standardisation-policy/general-framework/index_en.htm#h2-1

⁵ Έννοια που ορίζεται στον Κανονισμό 1025/2012.

⁶ Η CENELEC είναι υπεύθυνη για την ηλεκτροτεχνική τυποποίηση, το ETSI για την τυποποίηση στον τομέα των τηλεπικοινωνιών και η CEN για όλους του άλλους τεχνικούς τομείς.

⁷ Έννοια που ορίζεται στον Κανονισμό 1025/2012.

⁸ Έννοια που ορίζεται στον Κανονισμό 1025/2012. Ένα σημαντικό ποσοστό των εν λόγω Ευρωπαϊκών Προτύπων είναι ταυτόσημα με Διεθνή Πρότυπα ή βασίζονται σε αυτά και μπορούν επομένως να παρέχουν πρόσβαση στις διεθνείς αγορές.

⁹ Βλ. γλωσσάρι, Παράρτημα Α, για περισσότερες πληροφορίες.

¹⁰ Έννοια που ορίζεται στον Κανονισμό 1025/2012

CEN-CENELEC Οδηγός 30:2015 (el)

Νομοθέτηση¹¹, στο πλαίσιο του παρόντος οδηγού, θεωρείται με την ευρεία έννοια, τόσο η νομοθεσία, όσο και οι ρυθμιστικές πολιτικές της δημόσιας Αρχής.

Ως πρακτική εισαγωγή στην αξιοποίηση των προτύπων προαιρετικής εφαρμογής στη νομοθεσία και τις δημόσιες πολιτικές, ο παρών Οδηγός :

- α) περιγράφει το ρόλο των προτύπων προαιρετικής εφαρμογής στη νομοθεσία και στις δημόσιες πολιτικές των Αρχών,
- β) αποσαφηνίζει τα οφέλη της χρήσης προτύπων προαιρετικής εφαρμογής για την υποστήριξη της νομοθεσίας και των δημοσίων πολιτικών και τους τρόπους με τους οποίους μπορεί αυτό επιτυγχάνεται,
- γ) παρέχει σύγχρονα παραδείγματα πώς τα πρότυπα λειτουργούν συμπληρωματικά στη νομοθεσία και τις πολιτικές και
- δ) επεξηγεί τις διεργασίες εκπόνησης προτύπων, όπου τα πρότυπα εκτός από τη λειτουργία τους στην αγορά υποστηρίζουν και τη συμμόρφωση με τη νομοθεσία και τις πολιτικές.

---

¹¹ Βλ. γλωσσάρι, Παράρτημα Α, για περισσότερες πληροφορίες.

1 Πρότυπα και κανονισμοί: διαφορές και συμπληρωματικότητα

1.1 Γενικά

Τα πρότυπα δεν μπορούν να υποκαθιστούν τις απαιτήσεις της νομοθεσίας. Σε όλες τις περιπτώσεις οι νομοθετικές απαιτήσεις που θεσπίζονται από τις δημόσιες Αρχές υπερισχύουν των απαιτήσεων των προτύπων.

1.2 Τι είναι κανονισμός;

Ο κανονισμός αποτελεί τον τρόπο με τον οποίο οι δημόσιες Αρχές επιζητούν να καθοδηγούν ή να ελέγχουν συμπεριφορές. Οι δημόσιες Αρχές χρησιμοποιούν διάφορους τρόπους, για να ικανοποιούν τους στόχους της πολιτικής τους, και έχουν στη διάθεσή τους διαφορετικούς τύπους κανονιστικών εργαλείων. Τα εν λόγω εργαλεία περιλαμβάνουν τη νομοθεσία και άλλα εργαλεία, που μπορούν να υποστηρίξουν την εφαρμογή πολιτικής, όπως είναι τα εργαλεία της αγοράς, που σχετίζονται άμεσα με τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών (αυτορρύθμιση και από κοινού ρύθμιση).

Στον παρόντα οδηγό, ο όρος «νομοθέτηση» σημαίνει τόσο νομοθεσία, όσο και άλλες ενέργειες πολιτικής. Δεν περιορίζεται στην ειδική νομοθετική πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (regulation=κανονισμός) που δηλώνεται με τον ίδιο όρο.

Η νομοθεσία θεσπίζει τι πρέπει και τι δεν πρέπει να πράττουν τα φυσικά πρόσωπα και οι επιχειρήσεις και συνεπάγεται την επιβολή της εφαρμογής και ενδεχομένως, κυρώσεις.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η νομοθεσία προτείνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και θεσπίζεται από τα νομοθετικά σώματα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (για τη συνήθη νομοθετική διαδικασία). Η συμμόρφωση με τη νομοθεσία είναι υποχρεωτική και συνοδεύεται με μηχανισμούς επιβολής της εφαρμογής και πιθανές κυρώσεις, στις περιπτώσεις που οι απαιτήσεις δεν ικανοποιούνται.

Αναλόγως του τύπου της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας, δύναται να απαιτείται εθνική νομοθετική πράξη από το Κράτος- Μέλος. Για παράδειγμα, οι Ευρωπαϊκές οδηγίες πρέπει να τίθενται σε εφαρμογή από τα Κράτη – Μέλη, συνήθως μέσω της εθνικής νομοθεσίας. Οι Ευρωπαϊκοί κανονισμοί είναι άμεσα εφαρμοστέοι χωρίς να απαιτείται εθνική νομοθεσία για την εφαρμογή τους.

1.3 Τι είναι τα πρότυπα;

Τα πρότυπα είναι στην ουσία, ένας συμφωνημένος τρόπος επίτευξης καθορισμένου στόχου. Τα πρότυπα δύναται να είναι διάφορων τύπων, συμπεριλαμβάνοντας προδιαγραφές για προϊόντα, συστήματα και υπηρεσίες, μεθόδους δοκιμών, ορολογία και ορισμούς εννοιών, απαιτήσεις πληροφόρησης, διεπαφές και διεργασίες¹². Τα πρότυπα βασίζονται στις επιδόσεις, όποτε είναι εφικτό.

---

¹² Ο όρος «πρότυπο» ορίζεται στο EN 45020:2006 *Τυποποίηση και συναφείς δραστηριότητες – Γενικό λεξιλόγιο* (ISO/IEC Οδηγός 2 2004) ως: «έγγραφο που έχει καθιερωθεί με συναίνεση και έχει εγκριθεί από έναν αναγνωρισμένο φορέα, το οποίο παρέχει, για κοινή και επαναλαμβανόμενη χρήση, κανόνες, κατευθυντήριες οδηγίες ή χαρακτηριστικά, για δραστηριότητες ή τα αποτελέσματά τους και το οποίο αποσκοπεί στην επίτευξη του βέλτιστου βαθμού τάξης σε ένα δεδομένο πλαίσιο εφαρμογής.»

Τα πρότυπα εκπονούνται πρωταρχικά, για να ικανοποιούνται οι ανάγκες της βιομηχανίας, των επιχειρήσεων και των άλλων ενδιαφερομένων μερών¹³ για ορθές πρακτικές, και για να ενθαρρύνεται η εφαρμογή τους στην ευρύτερη οικονομία. Η χρήση των προτύπων από τους συντελεστές της αγοράς μπορεί επιπρόσθετα να υποστηρίξει την εφαρμογή των πολιτικών και της νομοθεσίας των δημοσίων Αρχών και να διευκολύνουν τα ενδιαφερόμενα μέρη να συμμορφώνονται με τη νομοθεσία. Περίπου το 20% των Ευρωπαϊκών Προτύπων ασκούν την εν λόγω συμπληρωματική λειτουργία.

Ο παρών οδηγός σχετίζεται ειδικά με τα πρότυπα που υιοθετούνται από τη CEN και τη CENELEC (Ευρωπαϊκά Πρότυπα) και τα μέλη τους, τους Εθνικούς Φορείς Τυποποίησης και τις Εθνικές Επιτροπές αντίστοιχα, λαμβάνοντας υπόψη ότι ένα σημαντικό ποσοστό των εν λόγω προτύπων προέρχονται από τους διεθνείς οργανισμούς τυποποίησης, ISO¹⁴ και IEC¹⁵ μέσω μακροχρόνιων συμφωνιών συνεργασίας.

Η CEN, η CENELEC και τα μέλη τους διασφαλίζουν, ότι οι διεργασίες εκπόνησης των προτύπων τους ικανοποιούν τις απαιτήσεις της συμφωνίας για τα Τεχνικά Εμπόδια στις Εμπορικές Συναλλαγές του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ)¹⁶. Η CEN και η CENELEC παρέχουν το πλαίσιο εκπόνησης προτύπων¹⁷ για τους τεχνικούς εμπειρογνώμονες. Τα πρότυπα συμφωνούνται στη βάση της συναίνεσης¹⁸ εκείνων των ενδιαφερομένων μερών, που έχουν συμμετάσχει στην εκπόνησή τους, υπόκεινται σε δημόσια και ανοιχτή διαβούλευση των προτεινόμενων διατάξεων και κατόπιν αναθεωρούνται περιοδικά, για να διασφαλίζεται, ότι το περιεχόμενό τους παραμένει επικαιροποιημένο.

Τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα πρέπει να υιοθετούνται ως εθνικά πρότυπα από καθένα από τα 33 μέλη της CEN και της CENELEC και τα αντικρουόμενα εθνικά πρότυπα πρέπει να αποσύρονται. Με αυτό τον τρόπο παρέχονται ενιαία πρότυπα για πρόσβαση στις αγορές ολόκληρης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και πέραν αυτής, κάτι που αποτελεί την κύρια αξία των προτύπων για τις επιχειρήσεις. Οι Ευρωπαϊκοί Οργανισμοί Τυποποίησης κατέχουν τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας των Ευρωπαϊκών Προτύπων. Τα Μέλη της CEN και της CENELEC είναι υπεύθυνα για τη διαθεσιμότητα στο κοινό των Ευρωπαϊκών Προτύπων ενώ τα έσοδα που προέρχονται από τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τις πωλήσεις των προτύπων χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση του συστήματος της Ευρωπαϊκής τυποποίησης.

Τα πρότυπα είναι προαιρετικά, με την έννοια ότι δεν υπάρχει καμία υποχρέωση να συμμορφώνεται κανείς με αυτά, να τα υιοθετεί ή να συμμετέχει στην εκπόνησή τους, καθώς αποτελούν εργαλεία για τους συντελεστές της αγοράς, που μπορούν να συμβάλλουν:

---

¹³ Η βιομηχανία, συμπεριλαμβανομένων των ΜμΕ, οι δημόσιες Αρχές, οι καταναλωτές, οι εμπορικές ενώσεις, οι ακαδημαϊκοί και ερευνητικοί φορείς, οι φορείς πιστοποίησης και διαπίστευσης, τα ενδιαφερόμενα μέρη για το περιβάλλον κτλ.

¹⁴ Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης, www.iso.org

¹⁵ Διεθνής Ηλεκτροτεχνική Επιτροπή, www.iec.ch

¹⁶ http://www.wto.org/english/tratop_e/tbt_e/tbt_e.htm. Οι εν λόγω απαιτήσεις περιέχονται στο Παράρτημα 3 της Συμφωνίας και συμπληρώνονται από την απόφαση της Επιτροπής TBT σχετικά με τις αρχές για την εκπόνηση διεθνών προτύπων, ονομαστικά: διαφάνεια, ανοικτότητα, αμεροληψία, συναίνεση, αποτελεσματικότητα, συνάφεια, συνοχή και αντιμετώπιση των θεμάτων που αφορούν τις αναπτυσσόμενες χώρες.

¹⁷ Βλ. γλωσσάρι, Παράρτημα Α, για περισσότερες πληροφορίες.

¹⁸ Η συναίνεση ορίζεται στο ISO/IEC Guide 2:2004 ως γενική συμφωνία που χαρακτηρίζεται από απουσία επίμονων αντιθέσεων σε ουσιώδη ζητήματα εκ μέρους οποιουδήποτε από τα κύρια ενδιαφερόμενα μέρη και από μια διεργασία διαβούλευσης προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι απόψεις όλων των ενδιαφερομένων μερών και να συμβιβάζονται τυχόν αντικρουόμενες απόψεις

¹⁹ Έννοια που ορίζεται στον Κανονισμό 1025/2012

- α) στη διευκόλυνση του διεθνούς εμπορίου, ιδιαίτερα μέσω της μείωσης των τεχνικών εμποδίων,
- β) στην υποστήριξη του ανοίγματος των αγορών, για παράδειγμα στις αναδυόμενες τεχνολογίες,
- γ) στη διασφάλιση της ποιότητας και της ασφάλειας των προϊόντων και υπηρεσιών,
- δ) στην ενίσχυση της προστασίας και της εμπιστοσύνης των καταναλωτών και της κοινωνίας γενικότερα,
- ε) στην επίτευξη της συμβατότητας μεταξύ προϊόντων και/ή συστατικών μερών,
- στ) στη διευκόλυνση της καινοτομίας και στην ανάπτυξη της τεχνολογίας μέσω της παροχής σταθερής και διαλειτουργικής τεχνολογικής βάσης,
- ζ) στην επίτευξη καλύτερων επιχειρησιακών επιδόσεων μέσω της βελτίωσης των διεργασιών και της θέσπισης κατευθυντήριων αρχών,
- η) στον καθορισμό των συμβατικών απαιτήσεων και των απαιτήσεων των δημόσιων προμηθειών,
- θ) στη μείωση του κόστους, στην εξάλειψη των αποβλήτων και στη βελτίωση της αποδοτικότητας,
- ι) στην ελαχιστοποίηση της διακινδύνευσης αστικής ευθύνης,
- ια) στην προστασία του περιβάλλοντος και
- ιβ) στην υποστήριξη της νομοθεσίας και των κυβερνητικών πολιτικών.

1.4 Οι διαφορές μεταξύ των προτύπων και της νομοθεσίας

Η Συμφωνία TBT του ΠΟΕ αποσαφηνίζει τη διάκριση των προτύπων από τους "τεχνικούς κανονισμούς" (ως τύπο ρύθμισης²⁰) στους ορισμούς του Παραρτήματος 1: τα πρότυπα είναι προαιρετικά στην εφαρμογή, ενώ οι τεχνικοί κανονισμοί είναι υποχρεωτικοί. Η εν λόγω ουσιαστική διαφορά αναγνωρίζεται επίσης από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Για παράδειγμα, στο αρχικό προοίμιο του Κανονισμού 1025/2012 δηλώνεται: «Ο πρωταρχικός στόχος της τυποποίησης είναι ο καθορισμός προαιρετικών τεχνικών ή ποιοτικών προδιαγραφών».

Σε σπάνιες περιπτώσεις η νομοθεσία καθιστά τη χρήση προτύπων υποχρεωτική.

Τα βασικά χαρακτηριστικά των προτύπων που τα διακρίνουν από την νομοθεσία παρουσιάζονται στον Πίνακα 1:

---

²⁰ Ο τεχνικός κανονισμός είναι ειδικός τύπος νομοθεσίας που ορίζεται ως «έγγραφο που παρουσιάζει τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των συναφών τους διεργασιών και μεθόδων παραγωγής, συμπεριλαμβανομένων των εφαρμοστέων διοικητικών πράξεων, με τις οποίες η συμμόρφωση είναι υποχρεωτική» (Συμφωνία TBT, Παράρτημα 1).

Πίνακας 1 – Χαρακτηριστικά των προτύπων και της νομοθεσίας

Νομοθεσία	Πρότυπα
Υποχρεωτική	Προαιρετικά
Θεσπίζεται από τον νομοθέτη	Εκπονούνται από τα ενδιαφερόμενα μέρη μέσω διεργασιών των ιδιωτικών οργανισμών τυποποίησης
Διαβούλευση, που εξαρτάται από τις πολιτικές των δημοσίων Αρχών	Πλήρης, ανοιχτή και διαφανής δημόσια διαβούλευση
Αποφασίζεται από το νομοθέτη	Βασίζονται στη συναίνεση των ενδιαφερομένων μερών
Αναθεωρείται, όταν το αποφασίζει ο νομοθέτης	Εξετάζονται για αναθεώρηση τουλάχιστον κάθε 5 έτη
Ορίζει απαιτήσεις που καθορίζονται από το νομοθέτη	Παρέχουν λύσεις της σύγχρονης καθιερωμένης τεχνικής
Για τη Νέα Προσέγγιση / Νέο Νομοθετικό Πλαίσιο:	
Ορίζει τις βασικές απαιτήσεις για υψηλής στάθμης προστασία	Προσφέρουν τα τεχνικά μέσα για την ικανοποίηση των βασικών απαιτήσεων της νομοθεσίας

1.5 Εναρμόνιση με εθνικούς κανονισμούς

Σε μερικές περιπτώσεις, η εθνική νομοθεσία ενδέχεται να μην είναι απαραίτητα συμβατή με τις διατάξεις του υπό εκπόνηση Ευρωπαϊκού Προτύπου. Οι τεχνικές επιτροπές της CEN και της CENELEC γενικά αντιμετωπίζουν με επιτυχία τη διαχείριση των θεμάτων σχετικών με τις εθνικές νομοθεσίες. Ωστόσο, εάν αυτό δεν είναι εφικτό, τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα δύνανται να περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τη μη συμβατότητα με εθνικές νομοθεσίες μέσω πληροφοριακού παραρτήματος, το οποίο ονομάζεται εθνική απόκλιση - A.

2 Καλή και έξυπνη νομοθέτηση

2.1 Γενικά

Παρόλο που ο πρωταρχικός σκοπός της χρήσης προτύπων είναι διαφορετικός από εκείνον της νομοθεσίας και των δημοσίων πολιτικών, η αξιοποίηση των προτύπων μπορεί να υπηρετεί μια πολύ χρήσιμη λειτουργία, αυτή της υποστήριξης των πρωτοβουλιών των δημοσίων Αρχών. Αυτό κατοχυρώνεται στη συμφωνία για τα Τεχνικά Εμπόδια στις Εμπορικές Συναλλαγές (TBT) του ΠΟΕ, όπου δηλώνεται ότι τα μέλη του ΠΟΕ θα πρέπει να χρησιμοποιούν τα διεθνή πρότυπα ως τη βάση για τους τεχνικούς τους κανονισμούς, όποτε είναι εφικτό. Ο Κανονισμός 1025/2012 αναγνωρίζει ότι για την ευρωπαϊκή ενιαία αγορά τα διεθνή πρότυπα εκπονούνται από τους διεθνείς οργανισμούς τυποποίησης, ISO, IEC και ITU²¹.

Παρομοίως η αναφορά της ΟΕΕ/ΟΗΕ (Οικονομική Επιτροπή για την Ευρώπη, των Ηνωμένων Εθνών) στη μέθοδο «αναφοράς σε πρότυπα» επιβεβαιώνει, ότι οι δημόσιες Αρχές θα πρέπει να κάνουν χρήση των διεθνών προτύπων, όποτε είναι εφικτό, όταν νομοθετούν και κατά τρόπο που τα πρότυπα παραμένουν προαιρετικά.

Η Ευρωπαϊκή Νέα Προσέγγιση/Νέο Νομοθετικό Πλαίσιο, επί της οποίας έχει οικοδομηθεί το μεγαλύτερο τμήμα της ευρωπαϊκής ενιαίας αγοράς, αποτελεί παράδειγμα αρμονικής συνύπαρξης και λειτουργίας προτύπων και νομοθεσίας (περισσότερες λεπτομέρειες δίνονται στο 3.3, από κοινού ρύθμιση).

2.2 Κατανόηση της σχέσης προτύπων και νομοθεσίας

Τόσο το έγγραφο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Μέθοδοι παραπομπής σε πρότυπα στη νομοθεσία, ειδικότερα, στην Ευρωπαϊκή νομοθεσία²¹», όσο και ο Οδηγός ISO-IEC «Αξιοποίηση και παραπομπή σε πρότυπα ISO και IEC για την υποστήριξη των δημοσίων πολιτικών²²», πραγματεύεται τους διαφορετικούς τρόπους αξιοποίησης των προτύπων στη νομοθεσία.

Τα παραπάνω έγγραφα περιλαμβάνουν την έμμεση αναφορά σε πρότυπα της νομοθεσίας, όπως γίνεται στην Ευρωπαϊκή Νέα Προσέγγιση/Νέο Νομοθετικό Πλαίσιο (βλ. 3.3, από κοινού ρύθμιση), ή την άμεση ενσωμάτωση προτύπου ή τμημάτων του, εντός του νομοθετικού κειμένου.

Η μέθοδος της έμμεσης παραπομπής παρέχει τη δυνατότητα στο νομοθέτη να βασίζεται στην ευελιξία του πλαισίου της προαιρετικής τυποποίησης. Τα πρότυπα επικαιροποιούνται, όταν απαιτείται, σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς και χωρίς να καθίστανται αναγκαίες αλλαγές στη νομοθεσία. Αυτό παρέχει το πλεονέκτημα της διατήρησης του διαχωρισμού μεταξύ των προαιρετικών προτύπων και της υποχρεωτικής νομοθεσίας κατά τρόπο φιλικό προς την καινοτομία. Γι' αυτό το λόγο, η έμμεση παραπομπή σε πρότυπα συνιστάται emphaticά από τη CEN και τη CENELEC.

Θα πρέπει να σημειωθεί, ότι η ενσωμάτωση των διατάξεων προτύπων σε νομοθετικά κείμενα από τις δημόσιες Αρχές ενδέχεται να παραβιάζει τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας της CEN και της CENELEC. Περισσότερες λεπτομέρειες δίνονται στους σχετικούς οδηγούς της CEN-CENELEC, όπως είναι ο Οδηγός 8 «Κατευθυντήριες οδηγίες της CEN-CENELEC για την εφαρμογή της Κοινής Πολιτικής για τα IPR (Δικαιώματα Διανοητικής Ιδιοκτησίας) σε θέματα

²⁰ Διεθνής Ένωση Τηλεπικοινωνιών, www.itu.int/

²¹ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/european-standards/files/library/enterprise-guides/doc/guide_standards_en.pdf

²² <http://www.iso.org/iso/PUB100358.pdf>. Also, see the accompanying website: www.iso.org/policy

Ευρεσιτεχνίας» και ο Οδηγός 10 «Πολιτική για τη διάδοση, τις πωλήσεις και τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας των Δημοσιεύσεων της CEN-CENELEC».

2.3 Περιγραφή της καλής νομοθέτησης/έξυπνης νομοθέτησης

Τα τελευταία 25 έτη, οι δημόσιες Αρχές στην Ευρώπη κατέληξαν στο δόγμα της «καλής νομοθέτησης». Καλή νομοθέτηση θεωρείται σε γενικές γραμμές η διεργασία που χαράσσει πολιτική με πιο αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο, επιδιώκοντας τη μείωση των διοικητικών βαρών για τις επιχειρήσεις και διευκολύνοντας την εφαρμογή της νομοθεσίας.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αναβαθμίσει την πολιτική της καλής νομοθέτησης σε «έξυπνη νομοθέτηση»²³. Η πολιτική αυτή επιδιώκει να διασφαλίζει, ότι η νομοθέτηση:

- α) επιφέρει τα ελάχιστα δυνατά διοικητικά βάρη στις επιχειρήσεις, ιδιαίτερα στις ΜμΕ,
- β) είναι κατάλληλη για τον επιδιωκόμενο σκοπό,
- γ) καθιερώνεται κατόπιν ενδελεχούς αξιολόγησης των επιπτώσεων,
- δ) είναι κατά το δυνατόν απλούστερη και
- ε) αξιολογείται περιοδικά και τροποποιείται ή αποσύρεται, όπως απαιτείται.

Τα πρότυπα μπορούν να χρησιμοποιούνται ως εργαλεία, για να υποστηρίξουν την καλή και έξυπνη νομοθέτηση ως μέρος των προσεγγίσεων αυτορρύθμισης ή από κοινού ρυθμίσεων (περισσότερες πληροφορίες στο Κεφάλαιο 3). Αυτό αναγνωρίζεται στα έγγραφα των κανονιστικών πολιτικών των δημοσίων Αρχών. Για παράδειγμα, οι κατευθυντήριες οδηγίες για την αξιολόγηση των επιπτώσεων (SEC(2009) 92) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δηλώνουν, ότι το σύνολο των επιλογών πολιτικής θα πρέπει να περιλαμβάνουν την αυτορρύθμιση και την από κοινού ρύθμιση καθώς και τη χρήση Ευρωπαϊκών και διεθνών προτύπων, όταν επιδιώκονται τα βέλτιστα μέσα επίτευξης των στόχων πολιτικής.

Από τα Κράτη-Μέλη της ΕΕ έχουν αναπτυχθεί παρόμοιες πολιτικές. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, για παράδειγμα, το Εγχειρίδιο Πλαισίου Καλής Νομοθέτησης (2013) του Υπουργείου Επιχειρηματικότητας, Καινοτομίας και Δεξιοτήτων καθορίζει την ακόλουθη βασική αρχή: «Η Κυβέρνηση καθιερώνει κανονισμούς για την επίτευξη των στόχων της πολιτικής της μόνο, εφόσον έχει αποδειχτεί ότι δεν μπορούν να επιτευχθούν ικανοποιητικά αποτελέσματα με εναλλακτικές ενέργειες, όπως με αυτορρύθμιση ή με μη κανονιστικές προσεγγίσεις». Το Συμβούλιο της Επικρατείας της Γαλλίας διενήργησε μελέτη το 2013 σχετικά με το "μη δεσμευτικό δίκαιο" ("Le droit souple"), που αναγνωρίζει την εφαρμογή των προσεγγίσεων μη δεσμευτικού δικαίου, ώστε να επιτυγχάνονται οι στόχοι της πολιτικής, όταν τα μέσα προσέγγισης μπορούν να αποδεικνύουν την απαραίτητη νομιμότητα, χρησιμότητα και αποτελεσματικότητα.

2.4 Ποια είναι τα οφέλη της αξιοποίησης προτύπων στην καλή/έξυπνη νομοθέτηση;

Η αξιοποίηση των προτύπων της CEN και της CENELEC στη θέσπιση πολιτικών και στη νομοθεσία μπορεί να επιφέρει πολλαπλά οφέλη:

- α) Τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα εκπονούνται στη βάση της πανευρωπαϊκής συναίνεσης και υιοθετούνται ταυτόχρονα ως ταυτόσημα πρότυπα σε όλη την Ευρώπη ώστε τα πρότυπα να έχουν την ευρύτερη αποδοχή της αγοράς. Αυτό διασφαλίζει, ότι η νομοθεσία και η πολιτική

²³ http://ec.europa.eu/smart-regulation/index_en.htm

που υποστηρίζονται από τη χρήση προτύπων διαθέτουν υψηλό επίπεδο αποδοχής των ενδιαφερομένων μερών, ελαχιστοποιούν τα διοικητικά βάρη στις επιχειρήσεις και μειώνουν το κόστος συμμόρφωσης.

- β) Τα πρότυπα επιτρέπουν την απλούστευση της νομοθεσίας, με την κυβερνητική παρέμβαση να περιορίζεται στον καθορισμό των στόχων της πολιτικής για υψηλής στάθμης προστασία και τα πρότυπα να παρέχουν λύσεις που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την επίτευξη των εν λόγω στόχων.
- γ) Το κόστος της εκπόνησης των προτύπων αναλαμβάνεται από τους συντελεστές της αγοράς και οι δημόσιες Αρχές δεν χρειάζεται πλέον να θεσπίζουν όλες τις λεπτομέρειες στη νομοθεσία.
- δ) Τα πρότυπα επικαιροποιούνται ανά τακτά χρονικά διαστήματα και μπορούν ως εκ τούτου να προσαρμόζονται τις ανάγκες των αναδυόμενων τεχνολογιών και να προωθούν καινοτόμες προσεγγίσεις χωρίς την ανάγκη μεταβολής του κανονιστικού πλαισίου.
- ε) Η ευρεία αποδοχή των προτύπων (σε Ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο) επιτρέπει την πρόσβαση στην αγορά και η εφαρμογή τους μπορεί να προωθήσει την ανταγωνιστικότητα της Ευρωπαϊκής οικονομίας, παγκοσμίως²⁴.
- στ) η υποστήριξη της εφαρμογής της νομοθεσίας και των δημοσίων πολιτικών μέσω προτύπων παρέχει απλά μέσα στις δημόσιες Αρχές, ώστε να ικανοποιούνται οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συμφωνία για τα Τεχνικά Εμπόδια στις Εμπορικές Συναλλαγές του ΠΟΕ.

3 Πώς μπορούν τα πρότυπα να αξιοποιηθούν στη θέσπιση πολιτικών

3.1 Γενικά

Ως ένα από τα εργαλεία που διαθέτουν οι δημόσιες Αρχές, η αξιοποίηση προτύπων δύναται να υποστηρίξει τη νομοθέτηση και εφαρμογή της νομοθεσίας ή αλλιώς να συμβάλει στην επίτευξη αποτελεσμάτων πολιτικής. Η προσέγγιση της αξιοποίησης προτύπων από τις δημόσιες Αρχές, είτε σε εθνικό επίπεδο είτε σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, μπορεί να είναι είτε μέσω αυτορρύθμισης ή από κοινού ρύθμισης, αναλόγως των ειδικών στόχων και του πλαισίου πολιτικής. Και οι δύο προσεγγίσεις εξετάζονται παρακάτω.

3.2 Αυτορρύθμιση

Η Διοργανική Συμφωνία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για καλή νομοθέτηση του 2003 ορίζει την αυτορρύθμιση ως «τη δυνατότητα των οικονομικών φορέων, των κοινωνικών εταίρων, των μη-κυβερνητικών οργανώσεων ή ενώσεων να υιοθετούν μεταξύ τους και προς ίδια χρήση κοινές κατευθυντήριες οδηγίες σε Ευρωπαϊκό επίπεδο²⁵».

Η αυτορρύθμιση αποτελεί εργαλείο που χρησιμοποιείται σε καταστάσεις, όπου η δημόσια Αρχή επιδιώκει την εφαρμογή πολιτικής χωρίς να νομοθετεί.

Η προσέγγιση της αυτορρύθμισης συνήθως περιλαμβάνει την ομάδα των ενδιαφερομένων μερών, κατά κύριο λόγο των επιχειρήσεων, που συμφωνούν να ικανοποιούν συγκεκριμένα προαιρετικά πρότυπα, ώστε να ρυθμίζεται η συμπεριφορά τους. Οι ενδιαφερόμενοι είναι υπεύθυνοι ώστε να διασφαλίζεται η ικανοποίηση των απαιτήσεων των προτύπων. Η αρμόδια δημόσια Αρχή δύναται να αποδέχεται ότι η εν λόγω ενέργεια ικανοποιεί τους στόχους της πολιτικής της, εφόσον η προαιρετική συμφωνία για τη χρήση προτύπου αναγνωρίζεται ως έγκυρη εναλλακτική επιλογή αντί της λήψης νομοθετικής ενέργειας (συχνά περιγράφεται ως "εναλλακτική του κανονισμού"). Βλ. παραδείγματα από την Ολλανδία στο θέμα της προσωρινής εργασίας και από το Ηνωμένο Βασίλειο στο θέμα της βιοποικιλότητας.

NEN 4400 Επιχειρήσεις προσωρινής εργασίας και υπεργολάβοι

Στην Ολλανδία, οι υπηρεσίες απασχόλησης συμφώνησαν σε ένα εθνικό πρότυπο για τη λειτουργία τους, το NEN 4400. Οι εταιρίες που προσλαμβάνουν υπαλλήλους μέσω των πιστοποιημένων, σύμφωνα με το εν λόγω πρότυπο, υπηρεσιών απασχόλησης θεωρείται ότι ικανοποιούν τους κανόνες απασχόλησης και φορολογίας.

BS 42020:2013 Βιοποικιλότητας - Κώδικας πρακτικής για σχεδιασμό και ανάπτυξη

Το εν λόγω Βρετανικό Πρότυπο επιτρέπει στους φορείς να ικανοποιούν τις απαιτήσεις σχεδιασμού και ανάπτυξης που θεσπίζονται από την κυβέρνηση και να ανταποκρίνονται στη Ευρωπαϊκή Στρατηγική Βιοποικιλότητας και τους στόχους των Ηνωμένων Εθνών για τη βιοποικιλότητα (Aichi). Παρέχει συστάσεις και καθοδήγηση, για να διασφαλίζεται ότι οι ενέργειες και οι αποφάσεις που λαμβάνονται σε κάθε στάδιο της διεργασίας σχεδιασμού ενημερώνονται με επαρκείς και κατάλληλες οικολογικές πληροφορίες. Αυτό συμβάλει στη καλύτερη ενσωμάτωση της βιοποικιλότητας σε όλα τα στάδια της διεργασίας προγραμματισμού, σχεδιασμού και ανάπτυξης.

²⁴ [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32003Q1231\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32003Q1231(01))

Οι δημόσιες Αρχές μπορούν να ενθαρρύνουν την εκπόνηση ενός νέου προτύπου, για παράδειγμα, όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποβάλλει αίτημα τυποποίησης²⁶ (προγενέστερα γνωστό ως "εντολή") - βλ. το παράδειγμα των προτύπων προσβασιμότητας. Εναλλακτικά, οι δημόσιες Αρχές δύνανται να βασίζονται σε ένα υφιστάμενο πρότυπο ή να συνεργάζονται με τη βιομηχανία και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη για την εκπόνηση κώδικα πρακτικής. Σε μερικές περιπτώσεις, οι δημόσιες Αρχές δύνανται να χρηματοδοτούν την εκπόνηση των προτύπων/κωδίκων που χρησιμοποιούνται για να υποστηρίξουν την εφαρμογή δημοσίων πολιτικών.

EN 301549:2015 Απαιτήσεις προσβασιμότητας κατάλληλες για δημόσιες προμήθειες προϊόντων και υπηρεσιών πληροφορικής (ICT) στην Ευρώπη

Το εν λόγω πρότυπο εκπονήθηκε στη βάση της εντολής τυποποίησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς τη CEN, CENELEC και ETSI για την υποστήριξη των απαιτήσεων της προσβασιμότητας για δημόσιες προμήθειες προϊόντων και υπηρεσιών στην Ευρώπη, στον τομέα ICT (M/376). Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε την εντολή για τους Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς Τυποποίησης (ESOs), προκειμένου να υποστηριχθούν οι ενωσιακές πολιτικές για την ηλεκτρονική προσβασιμότητα, χωρίς Ευρωπαϊκή νομοθεσία στον εν λόγω τομέα.

Το EN 301549 προορίζεται ειδικότερα για χρήση από δημόσιες Αρχές και άλλους φορείς του δημόσιου τομέα κατά τις προμήθειες, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι ιστοσελίδες, το λογισμικό και οι ψηφιακές συσκευές διαθέτουν μεγαλύτερη προσβασιμότητα. Το εν λόγω πρότυπο υποστηρίζεται από μία σειρά τριών άλλων Τεχνικών Εκθέσεων που παρέχουν καθοδήγηση και υποστήριξη στην εφαρμογή του προτύπου.

Οι δημόσιες Αρχές μπορούν να ενθαρρύνουν την υιοθέτηση της εν λόγω προσέγγισης μέσω της προώθησης της χρήσης του προτύπου ως εναλλακτικής επιλογής αντί της κανονιστικής παρέμβασης. Βλέπε το παράδειγμα των ερωτηματολογίων προ-αξιολόγησης για τις δημόσιες προμήθειες στον τομέα των κατασκευών, του Ηνωμένου Βασιλείου.

PAS 91:2013 Ερωτηματολόγια Προ-αξιολόγησης στον τομέα Κατασκευών

Η εν λόγω δημοσίως διαθέσιμη προδιαγραφή (προϊόν συντομευμένων διαδικασιών τυποποίησης σε εθνικό επίπεδο και επιχορηγούμενο) του BSI, του Εθνικού Φορέα Τυποποίησης του Ηνωμένου Βασιλείου, διευκολύνει τη συμμετοχή των επιχειρήσεων στο στάδιο προ-αξιολόγησης των προσφορών για δημόσιες συμβάσεις στις κατασκευές. Παρέχει κοινή γλώσσα και ενιαία δομή για την προ-αξιολόγηση απλοποιώντας τη διεργασία για τους οικονομικούς παράγοντες και προσδίδοντας μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στους προμηθευτές ότι διενεργούν ορθά τη διεργασία προ-αξιολόγησης.

Η εκπόνηση του PAS 91 ξεκίνησε από το Υπουργείο Επιχειρηματικότητας, Καινοτομίας και Δεξιοτήτων και ανταποκρίνεται στη δημόσια πολιτική για την υποστήριξη της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων ελαχιστοποιώντας το κόστος συμμόρφωσης και ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή των ΜμΕ στις δημόσιες προμήθειες.

²⁵ Τα αιτήματα τυποποίησης εκδίδονται σύμφωνα με το Άρθρο 10 του Κανονισμού της ΕΕ 1025/2012. Σημειώνεται ότι τα αιτήματα τυποποίησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δεν είναι αποκλειστικά για αυτορρυθμιστικές κανονιστικές προσεγγίσεις και όντως έχουν περισσότερα κοινά στοιχεία με την από κοινού κανονιστική προσέγγιση. Τα αιτήματα τυποποίησης πρέπει να είναι συναφή με τις ανάγκες της αγοράς και να γίνονται αποδεκτά από έναν ή περισσότερους Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς Τυποποίησης πριν ξεκινήσουν οι εργασίες εκπόνησης των προτύπων.

3.3 Από κοινού ρύθμιση

Η Διοργανική Συμφωνία της ΕΕ για την καλή νομοθέτηση ορίζει την από κοινού ρύθμιση ως «το μηχανισμό, όπου η νομοθετική πράξη της Κοινότητας αναθέτει την επίτευξη των στόχων που ορίζονται από την νομοθετική Αρχή σε φορείς που είναι αναγνωρισμένοι στον τομέα (όπως οι οικονομικοί φορείς, οι κοινωνικοί εταίροι, οι μη κυβερνητικές οργανώσεις ή ενώσεις)²⁷».

Η από κοινού ρύθμιση συνεπάγεται μια στενότερη σχέση μεταξύ της βιομηχανίας και των άλλων ενδιαφερομένων μερών αφενός και αφετέρου των δημοσίων Αρχών. Επίσης, εμπλέκει τις δημόσιες Αρχές, που ορίζουν το κανονιστικό πλαίσιο μέσω της νομοθεσίας, και τους οργανισμούς τυποποίησης, που συνασπίζουν τα ενδιαφερόμενα μέρη, με σκοπό την εκπόνηση ή καθιέρωση προτύπων τα οποία, επιπλέον της λειτουργίας τους στην αγορά, μπορούν ρητά να υποστηρίζουν την εν λόγω νομοθεσία.

Η από κοινού ρύθμιση δεν σημαίνει ότι τα πρότυπα εφαρμόζονται ως μέρος της νομοθεσίας ή ότι οι φορείς τυποποίησης νομοθετούν, αλλά περισσότερο πρόκειται για συνεργασία μεταξύ των δημοσίων Αρχών και των ενδιαφερομένων μερών που αποσκοπεί στην ανάπτυξη ενός μέρους της λύσης, ώστε να επιτυγχάνονται οι στόχοι της δημόσιας πολιτικής.

Η προσέγγιση της από κοινού ρύθμισης έχει χρησιμοποιηθεί κυρίως με την Ευρωπαϊκή «Νέα Προσέγγιση» στην τεχνική εναρμόνιση. Άνω των 4000 Ευρωπαϊκών Προτύπων υποστηρίζουν την εφαρμογή ευρωπαϊκής νομοθεσίας. Υπάρχουν περίπου 25 νομοθετικές πράξεις της ΕΕ που ακολουθούν τη Νέα Προσέγγιση/Νέο Νομοθετικό Πλαίσιο. Αυτά περιλαμβάνουν οδηγίες για την ασφάλεια των μηχανών και παιχνιδιών, του ηλεκτρικού εξοπλισμού χαμηλής τάσης, των συσκευών αερίου, των ανελκυστήρων και σκαφών αναψυχής, των μετρητικών και μη αυτόματων ζυγιστικών οργάνων. Βλέπε το παράδειγμα της Οδηγίας για την Ηλεκτρομαγνητική Συμβατότητα.

Η Ευρωπαϊκή Οδηγία 2004/108/ΕΕ για την ηλεκτρομαγνητική συμβατότητα απαιτεί όλα τα προϊόντα για τα οποία ισχύει η νομοθεσία να ικανοποιούν τις βασικές απαιτήσεις του Παραρτήματος 1 της Οδηγίας. Όταν ο εξοπλισμός ικανοποιεί τις απαιτήσεις των Ευρωπαϊκών Εναρμονισμένων προτύπων, οι παραπομπές των οποίων έχουν δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θεωρείται ότι ικανοποιούνται οι βασικές απαιτήσεις της Οδηγίας, όπως καλύπτονται από το εν λόγω πρότυπο. Οι παραπομπές των περίπου 150 εναρμονισμένων προτύπων έχουν δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα υπό την εν λόγω Οδηγία.

Η Νέα Προσέγγιση και σήμερα το Νέο Νομοθετικό Πλαίσιο αποτελούν ένα κανονιστικό υπόδειγμα που εισήχθη στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 1985 και το οποίο χρησιμοποιήθηκε, προκειμένου να γίνει εναρμόνιση της τεχνικής νομοθεσίας για τα προϊόντα στην Ευρώπη (πιο συχνά ως Οδηγίες, αλλά με τη νέα Ευρωπαϊκή πολιτική υπάρχει ένας αυξανόμενος αριθμός Κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης). Έχει αποτελέσει τον ακρογωνιαίο λίθο της δημιουργίας και της επιτυχούς λειτουργίας της Ευρωπαϊκής ενιαίας αγοράς αγαθών.

Καθοδήγηση για τη Νέα Προσέγγιση/Νέο Νομοθετικό Πλαίσιο παρέχεται στο έγγραφο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «The Blue Guide» του 2014²⁶ σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ για τα προϊόντα. Επιγραμματικά, η εν λόγω προσέγγιση περιλαμβάνει την Ευρωπαϊκή Ένωση που ορίζει, για υψηλής στάθμης προστασία, τις βασικές απαιτήσεις που πρέπει να ικανοποιούνται από τις επιχειρήσεις που επιθυμούν να διαθέτουν τα προϊόντα τους στην αγορά. Τα ακριβή μέσα ικανοποίησης των εν λόγω απαιτήσεων επαφίενται σε εκείνους που παράγουν προϊόντα προς διάθεση στην αγορά. Οι Ευρωπαϊκοί Οργανισμοί Τυποποίησης,

²⁶ [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32003Q1231\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32003Q1231(01))

²⁷ Βρίσκεται : <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/4942/attachments/1/translations/en/renditions/native>

κατόπιν αιτήματος τυποποίησης της Επιτροπής, έχουν εκπονήσει πρότυπα που παρέχουν την τεχνική εξειδίκευση των εν λόγω βασικών απαιτήσεων και είναι γνωστά ως «εναρμονισμένα πρότυπα». Αφού τα πρότυπα αυτά γνωστοποιηθούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ακολούθως δημοσιευθούν οι αναφορές τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η συμμόρφωση με τα πρότυπα παρέχει το τεκμήριο συμμόρφωσης με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις της νομοθεσίας.

Αυτό σημαίνει ότι η συμμόρφωση με τα πρότυπα παραμένει προαιρετική, μολονότι η εφαρμογή των εναρμονισμένων προτύπων, προκειμένου να αποκτήσει το τεκμήριο συμμόρφωσης, μπορεί να είναι το πιο εύκολο, ταχύτερο και οικονομικότερο μέσο ικανοποίησης των νομικών απαιτήσεων.

Η προσέγγιση της από κοινού ρύθμισης μπορεί να λάβει πολλές μορφές και σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να παρουσιάζει ομοιότητες με την προσέγγιση αυτορρύθμισης. Εντούτοις, το υπόδειγμα της από κοινού ρύθμισης περιλαμβάνει πάντοτε τη νομοθετική ενέργεια από δημόσια Αρχή. Βλέπε τα παραδείγματα της Οδηγίας για τη γενική ασφάλεια προϊόντων και της Οδηγίας πλαίσιο για τα ύδατα.

Υπάρχει ένας αριθμός οδηγιών που χρησιμοποιούν πρότυπα ως μέσο συμμόρφωσης, ακόμα και αν κυριολεκτικά δεν τηρούν τη Νέα Προσέγγιση. Ένα παράδειγμα είναι η Οδηγία για τη γενική ασφάλεια προϊόντων, 2001/95/ΕΕ (κατά την παρούσα χρονική περίοδο βρίσκεται σε νομοθετική διεργασία ο κανονισμός που την αντικαθιστά), στην οποία η συμμόρφωση με τα εναρμονισμένα πρότυπα μπορεί να παρέχει το τεκμήριο συμμόρφωσης με τη γενική απαίτηση ασφάλειας της νομοθεσίας, όπως εκφράζεται μέσω των απαιτήσεων μιας ειδικής Απόφασης της Επιτροπής.

Ένα επιπλέον παράδειγμα είναι η Οδηγία Πλαίσιο της ΕΕ για τα ύδατα (Οδηγία 2000/60/ΕΕ), η οποία καθιερώνει το πλαίσιο για την προστασία για τα εσωτερικά επιφανειακά, τα μεταβατικά, τα παράκτια και υπόγεια ύδατα. Περιλαμβάνει στο Παράρτημα V, μεθόδους δειγματοληψίας και ανάλυσης που βασίζονται σε ειδικές παραπομπές σε υφιστάμενα πρότυπα ή "σχετικά CEN/ISO πρότυπα, όταν εκπονούνται" ή σε "οποιαδήποτε σχετικά CEN/ISO πρότυπα". Η εκπόνηση ορισμένων από τα εν λόγω πρότυπα προέκυψε μετά από εντολές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς τη CEN.

Υπάρχουν επίσης πολλά παραδείγματα από κοινού ρύθμισης που έγινε από τα Κράτη-Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου η νομοθεσία παραπέμπει στη χρήση προτύπων, που ακόμα παραμένει προαιρετική. Αυτή είναι η περίπτωση, των γαλλικών διαταγμάτων σχετικά με τις ψησταριές με στερεά καύσιμα και τον εξοπλισμό παιχνιδότοπων, όπου αναφέρεται ότι η συμμόρφωση με σχετικά πρότυπα (με παραπομπές που δημοσιεύονται στη Γαλλική Επίσημη Εφημερίδα) ικανοποιεί τις απαιτήσεις της νομοθεσίας.

Από κοινού ρύθμιση στα Κράτη-Μέλη της ΕΕ

Στη Δημοκρατία της Τσεχίας, η συμμόρφωση με συγκεκριμένα πρότυπα (αναφορές των οποίων δημοσιεύονται από τον Τσέχικο Φορέα Τυποποίησης, UNMZ) αποτελεί αναγνώριση, ότι οι απαιτήσεις σε ειδικά Κυβερνητικά Διατάγματα έχουν ικανοποιηθεί, όπως για τα μη εναρμονισμένα δομικά προϊόντα.

Στην Ιταλία αρκετές επιχειρηματικές δραστηριότητες ρυθμίζονται από τις επαγγελματικές τους ενώσεις (π.χ. δικηγόροι και γιατροί). Για εκείνους που δεν υπάρχουν τέτοιου είδους ενώσεις (π.χ. φωτογράφοι ή επαγγέλματα που λειτουργούν στον τομέα της μετάφρασης και της διερμηνείας), ο Νόμος 04/2013 «προωθεί την προαιρετική κανονιστική αυτορρύθμιση και την αξιολόγηση προσόντων των ατόμων που διενεργούν αυτές τις δραστηριότητες μέσω της συμμόρφωσης με τα τεχνικά πρότυπα UNI, συμπεριλαμβανομένων και των εθνικών υιοθετήσεων των προτύπων ISO και EN. Αυτό σημαίνει, ότι ο νόμος αναγνωρίζει, ότι οι απαιτήσεις, η τεχνογνωσία, οι λειτουργίες και οι επικοινωνίες με τους τελικούς χρήστες, που περιλαμβάνονται στα τεχνικά πρότυπα UNI, αντιπροσωπεύουν τις γενικές αρχές και κριτήρια της παρούσας μορφής της από κοινού ρύθμισης.

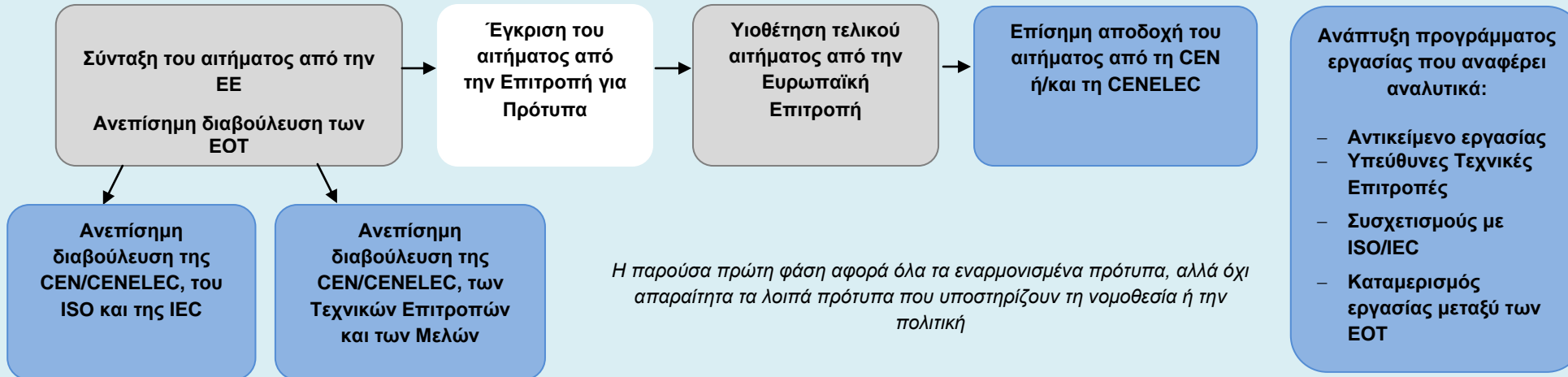
4 Η διεργασία εκπόνησης προτύπων και πρόσθετες απαιτήσεις για την υποστήριξη της νομοθεσίας

Τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα της CEN και της CENELEC ακολουθούν καθιερωμένες διεργασίες εκπόνησης που επικαιροποιούνται συνεχώς, ώστε να ικανοποιούν τις ανάγκες των ενδιαφερομένων μερών της αγοράς. Τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα που δύνανται να χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη της εφαρμογής της νομοθεσίας και των δημοσίων πολιτικών ακολουθούν τις ίδιες διεργασίες εκπόνησης, χωρίς διαφορές στο πλαίσιο της CEN και της CENELEC.

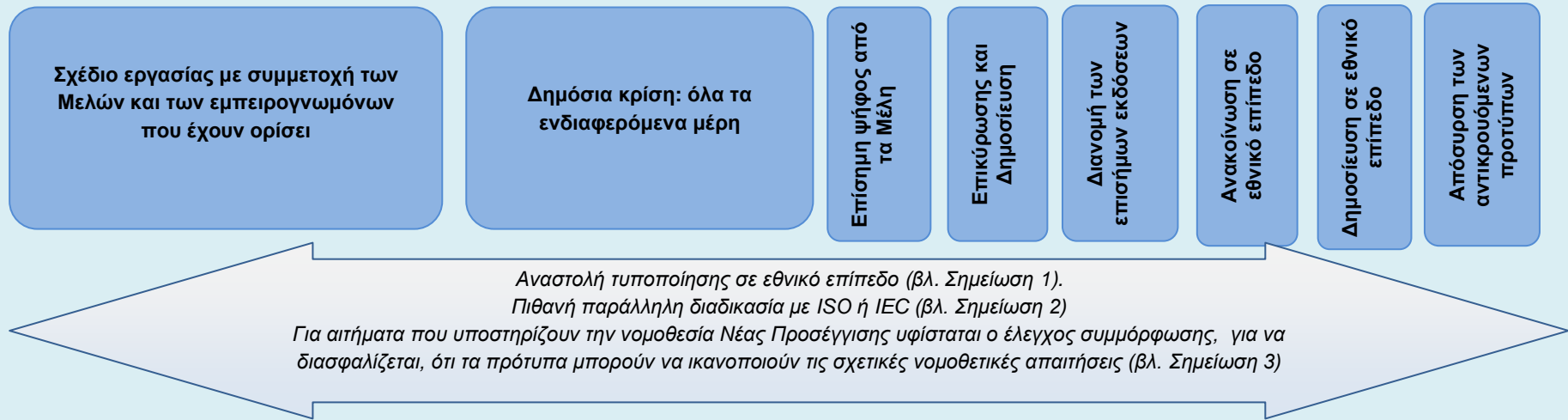
Ωστόσο, όταν τα πρότυπα πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για την εφαρμογή της νομοθεσίας και των δημοσίων πολιτικών, υπάρχουν πρόσθετες απαιτήσεις στην εκπόνησή τους, όπως το αίτημα τυποποίησης ("εντολή") που λαμβάνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι ακόλουθες ροές εργασιών, στα διαγράμματα, αντανακλούν τις εν λόγω διεργασίες και δείχνουν ότι:

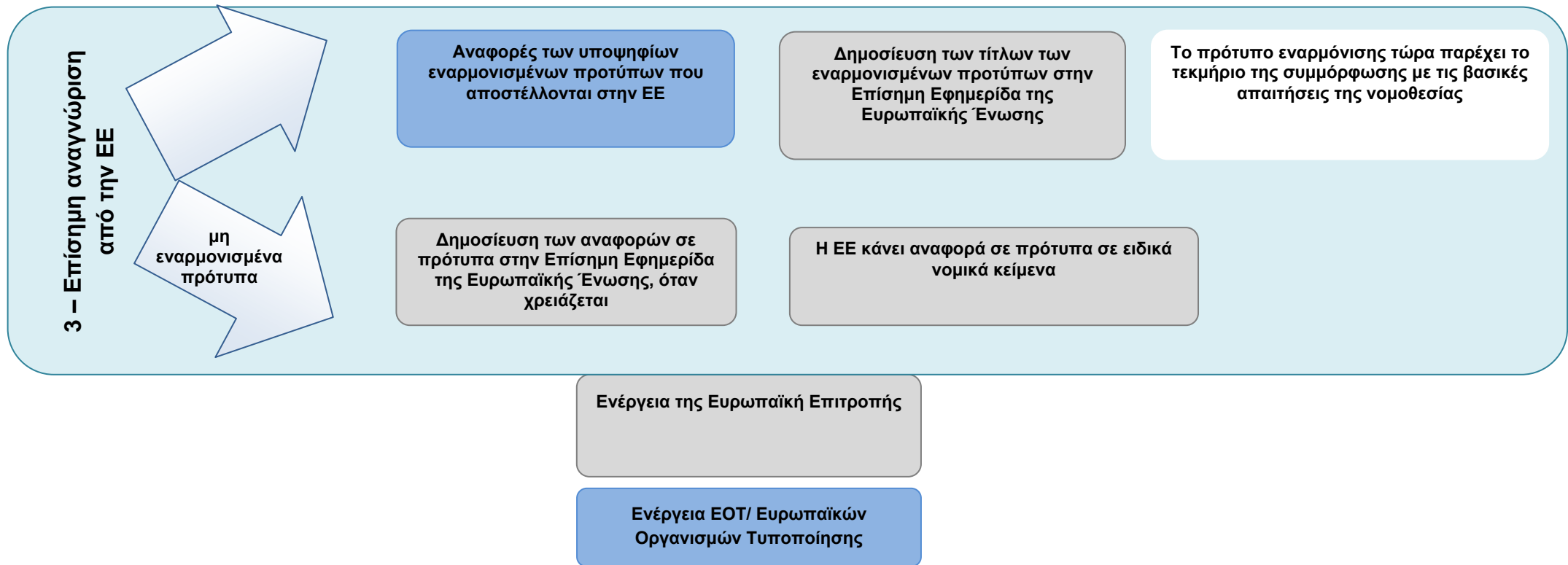
- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (αναφέρεται ως "ΕΕ" στο Σχήμα 1, Επιλογές εκπόνησης) συντάσσει το αίτημα τυποποίησης και διαβουλεύεται με τους Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς Τυποποίησης ("ΕΟΤ") και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη.
- Η CEN και η CENELEC εκπονούν τα πρότυπα σε απόκριση του αιτήματος.
- Η Επιτροπή τότε προχωρά στην αναγνώριση των προτύπων μέσω της δημοσίευσης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ΕΕ») μετά τον έλεγχο συμμόρφωσης των παραδοτέων.

1 - Σύνταξη και σχεδιασμός αιτήματος τυποποίησης

2 - Υιοθέτηση αιτήματος τυποποίησης: εκπόνηση εναρμονισμένων προτύπων

Σημείωση 1: Αναστολή τυποποίησης = μόλις ξεκινούν οι εργασίες σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, υφίσταται μια συμφωνία μεταξύ των μελών της CEN και της CENELEC για τη μη εκπόνηση ή δημοσίευση νέου ή αναθεωρημένου εθνικού προτύπου στον ίδιο θεματικό τομέα που θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο την πρόοδο των εργασιών σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Η εν λόγω αναστολή είναι υποχρεωτική για τα εναρμονισμένα πρότυπα (Αρ. 3.6 του Κανονισμού 1025/2012).

Σημείωση 2: Μπορούν να εφαρμόζονται διαφορετικές διεργασίες για έργα που ψηφίστηκαν υπό παράλληλη διαδικασία με τον ISO ή την IEC.

Σημείωση 3: Προκειμένου να διασφαλίζεται, ότι τα εναρμονισμένα πρότυπα εκπονούνται σύμφωνα με τους όρους του αιτήματος, δύνανται να καθοδηγούν την εκπόνηση τους «Οι Σύμβουλοι Νέας Προσέγγισης» ως ένα μέσο διεκπεραίωσης του ελέγχου συμμόρφωσης των προτύπων με τις νομοθετικές απαιτήσεις. Πριν την επίσημη ψηφοφορία, επιζητείται η επίσημη αξιολόγηση από τον Σύμβουλο Νέας Προσέγγισης.

Σημείωση 4: Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφασίζει ποια πρότυπα αντικαθίστανται από τα νέα εναρμονισμένα πρότυπα και πότε.

Σχήμα 1 – Διαγράμματα ροής για την εκπόνηση προτύπων μετά από αίτημα της ΕΕ

Παράρτημα Α

Γλωσσάρι ορολογίας

Εκλεγμένοι αντιπρόσωποι	Σημαίνει βουλευτές, είτε βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή εθνικούς αντιπροσώπους.
Αρμόδιοι θέσπισης δημοσίων πολιτικών	Σημαίνει δημόσιοι υπάλληλοι και φορείς δημόσιας υπηρεσίας που συμμετέχουν στην ανάπτυξη και παραγωγή πολιτικής κατά μία ευρεία έννοια.
Δημόσια Αρχή	Σημαίνει κυβερνητικοί φορείς, όπως είναι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι εθνικές κυβερνήσεις των Κρατών-Μελών και οι οργανισμοί τόσο σε Ευρωπαϊκό, όσο και σε εθνικό επίπεδο.
Νομοθέτηση	Σημαίνει όλα τα διαθέσιμα στις δημόσιες Αρχές μέτρα, για να εξυπηρετούνται οι στόχοι της πολιτικής τους, δηλαδή τόσο για τη νομοθεσία, όσο και για τις άλλες κανονιστικές ενέργειες ή πολιτικές. Δεν περιορίζεται στην ειδική νομοθετική πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την ίδια ονομασία (regulation). Μέσω του οδηγού το κείμενο αναφέρεται στη νομοθεσία ή τις ενέργειες πολιτικής, όπου υπάρχει συσχέτιση.
Πρότυπα που υποστηρίζουν τη νομοθεσία και τις δημόσιες πολιτικές	Ως εργαλεία που βασίζονται στην αγορά, τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα υποστηρίζουν τη βιομηχανική ανταγωνιστικότητα και την ενιαία αγορά. Οι δημόσιες Αρχές αναγνωρίζουν, ότι η αγορά μπορεί να ανταποκριθεί με πρότυπα στις προκλήσεις της δημόσιας πολιτικής τους, όπως είναι η συμβολή στην ικανοποίηση των νομοθετικών ή πολιτικών στόχων. Δύναται, η νομοθεσία ή οι πολιτικές, να παραπέμπουν σε συγκεκριμένα πρότυπα βάσει των οποίων για παράδειγμα παρέχεται το τεκμήριο συμμόρφωσης με τις νομοθετικές απαιτήσεις, όταν ικανοποιούνται οι διατάξεις των προτύπων (Νέα Προσέγγιση/Νέο Νομοθετικό Πλαίσιο). Τα πρότυπα προσφέρουν αυτήν την αποτελεσματική υποστήριξη στη νομοθεσία και στις δημόσιες πολιτικές καθώς γίνονται αποδεκτά και χρησιμοποιούνται στην αγορά, ενώ ο προαιρετικός χαρακτήρας και η συνάφεια των προτύπων με την αγορά είναι

	<p>καθοριστικής σημασίας. Ως εκ τούτου η χρήση των προτύπων στην αγορά είναι αυτή που μπορεί να υποστηρίξει την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας και των δημοσίων πολιτικών.</p>
<p>Το πλαίσιο της CEN και της CENELEC για την Ευρωπαϊκή τυποποίηση</p>	<p>Το πλαίσιο που παρέχουν η CEN και η CENELEC για την Ευρωπαϊκή τυποποίηση βασίζεται στην αρχή της ενιαίας εφαρμογής ενός κοινού Ευρωπαϊκού Προτύπου από όλες τις χώρες-μέλη της CEN και της CENELEC. Τα αντικρουόμενα εθνικά πρότυπα αποσύρονται και καμία νέα εργασία εθνικής τυποποίησης δεν ξεκινά σε θέματα που καλύπτονται από τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα. Το εν λόγω πλαίσιο διαθέτει σύστημα διοίκησης που βασίζεται στη συμμετοχή των εθνικών μελών. Η εκπόνηση των προτύπων τηρεί την αρχή του εθνικού διαχωρισμού, βάσει της οποίας οι εθνικές θέσεις συναίνεσης αναπτύσσονται σε κάθε ενδιαφερόμενη χώρα-μέλος και μεταφέρονται στην Ευρωπαϊκή επιτροπή, όπου συμφωνείται το Ευρωπαϊκό Πρότυπο.</p>

Παράρτημα Β

Κατάλογος συντομογραφιών

CEN	Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης,, www.cen.eu
CENELEC	Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ηλεκτροτεχνικής Τυποποίησης, www.cenelec.eu
EE	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ec.europa.eu
ETSI	Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Τηλεπικοινωνιακών Προτύπων, www.etsi.eu
IEC	Διεθνής Ηλεκτροτεχνική Επιτροπή, www.iec.ch
ISO	Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης, www.iso.org
ITU	Διεθνής Ένωση Τηλεπικοινωνιών, www.itu.int/
OJEU	Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, europa.eu
ΟΕΕ/ΗΕ	Οικονομική Επιτροπή για την Ευρώπη, των Ηνωμένων Εθνών, www.unece.org
ΠΟΕ Συμφωνία για ΤΕΕ	Συμφωνία του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου για τα Τεχνικά Εμπόδια στο Εμπόριο, https://www.wto.org/english/tratop_e/tbt_e/tbt_e.htm